

Pesach 2012 / 5772

7 - 14 april 2012 • Sederavonden: vrijdag 6 en sjabbat 7 april

NIX

NEDERLANDS-ISRAËLITISCH
KERKGENOOTSCHAP

Inhoudsopgave

2	Voorwoord
4	instructies voor Pesach
9	Huisdieren
9	Pesach-maaltijden
9	Verkoop Pesach-artikelen
10	Overzicht seder cursussen
12	Overzicht gezamenlijke seders
13	10 vragen m.b.t. de seder
17	Jad Achat producten
18	Instructie verkopen chameets
19	Kinderpagina
22	Overzicht Pesach-producten
27	Volmacht voor verkoop van chameets

Belangrijke mededeling:

De begintijd van sjabbat en jomtov wijkt af van de tijd in de Loeach, deze is namelijk 20.05 uur voor NIK gemeentenleden en 19.30 uur voor leden van het P.I.K.

Colofon

De Pesach brochure is een uitgave van:

- Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap (NIK)
- Opperrabbinaat voor Nederland

Postbus 7967
1008 AD Amsterdam
www.nik.nl
info@nik.nl

Voorwoord

Open Jodendom

Kol ditsriech jetee vejifsach:
Iedereen die het nodig heeft, laat hij komen en Pesach mee vieren.

Er is bijna geen Joods huis waar geen gasten zijn. Over het uitnodigen van gasten zeggen onze Chagamiem, Wijzen: “Groot is gastvrijheid met eten en drinken, want het brengt verafstaanden dichterbij hoewel het ook dichtbijstaanden verwijdert”.

Wat bedoelden onze Wijzen? “De verafstaanden worden dichterbij gebracht” leren we van Jitro en Mosje. Mosje was een vluchteling uit Egypte. Jitro was de opperpriester in Midjan. Toen Jitro’s dochters eerder van de weide terugkwamen, vroeg hij: “Waarom zijn jullie vandaag zo vroeg?”. Zij antwoordden hem: “Er was een Egyptische man, die ons gered heeft uit de hand van de herders. Hij heeft voor ons het kleinvee te drinken gegeven”. Toen zei Jitro: “Waar is hij dan? Waarom hebben jullie de man alleen gelaten? Roep hem, zodat hij een beetje brood met ons mee kan eten” (Sjemot/Ex. 2:20). Het vervolg is bekend.

Uit dit ‘beetje brood’ volgde de siddoech (het huwelijk) tussen

Mosje en Tsipora. Twee kinderen werden uit dit huwelijk geboren; Gersjom en Eli'ezer.

Jitro werd later een geer (Joods) en ging mee met het Joodse volk. Dit was allemaal het gevolg van gastvrijheid.

Hoezo zorgt gastvrij onthaal voor verwijdering van familieleden? Dit slaat op onze neven Ammon en Moav. Beide waren kinderen van Lot, die de neef was van Avraham avinoe. Maar uiteindelijk werd in de Tora (Devariem) besloten: "Er mag geen Ammoniet en geen Moabiet in de gemeente van G'd komen...omdat zij jullie niet waren tegemoet gekomen met brood en water, toen jullie uittrokken uit Egypte". Zij hebben jullie niets aangeboden en jullie niet willen ontvangen, toen jullie op weg waren naar Israël vanuit Egypte.

Opperrabbiijn Lau vertelde eens over het belang van gastvrijheid. In Tel Aviv woonde eens een man die opgegroeid was in Litouwen. Hij studeerde aan een jesjiva aan de overkant van een rivier. In hetzelfde plaatsje woonde een familie, die veel belang hechtte aan hachnasat orchiem (gastvrijheid). Met name op Sjabbat wilde de vrouw des huizes niet aan tafel gaan zonder gasten.

Ze wilde niet dat de kinderen zouden worden opgevoed in een sfeer van egoïsme.

Op een vrijdagavond regende het vreselijk. Buiten was het bitter koud. In het hele stadje was er geen gast te bekennen. Niemand begeleidde de man op zijn weg terug van sjoel na het avondgebed naar huis. De vrouw liet haar man geen kiddoesj maken en stuurde hem door de regen, de rivier over, om één van de jesjiva-studenten te halen voor de Sjabbat maaltijd.

Toen hij aankwam in de jesjiva, waren de jongens al klaar met eten. Tranen biggelden over zijn wangen omdat niemand met hem mee wilde gaan, in dat vreselijke weer. Eén jesjiva-student had medelijden met de man en ging toch met hem mee. Uiteindelijk werd hij de schoonzoon van zijn gastheer.

De gevolgen van hachnasat orchiem (gastvrijheid) kunnen groot zijn. Geniet van uw Pesach, maakt een mooie seider, goed jom tov en bouwt goed.

Rabbiijn mr. drs. R. Evers,
Rabbiijn van het NIK

*Begin vasten, 6 april 05.14 u
Begin chameetsverbod 10.31 u
Chameets verbranden voor 11.50 u*

*Begin sjabbat en jomtov 20.05 u
(19.30 P.I.K. leden)
Begin tweede Seideravond 21.10 u*

Kasjeren van het gerei

Bij voorkeur gebruiken wij op Pesach eetgerei en vaatwerk dat slechts voor dit feest bestemd is. Wil men ook de voorwerpen van 'door het jaar' gebruiken dan bestaat daartoe in sommige gevallen de mogelijkheid van kasjeren. Chameets-voorwerpen die niet op Pesach worden gebruikt, moeten goed worden opgeborgen.

Waar een gemeentelijke gelegenheid tot het kasjeren van vaatwerk aanwezig is, moet men hier bij grote voorkeur gebruik van maken. Kan dit niet, dan volgen hier de belangrijkste bepalingen.

- De te kasjeren voorwerpen moeten de laatste 24 uur voor het kasjeren geheel schoon en ongebruikt hebben gestaan. Alle te kasjeren voorwerpen moeten vooraf intensief en aanslagvrij zijn gereinigd. Een chameets pan waarin men kasjert moet eerst zelf worden gekasjerd. Daartoe wordt de pan tot de rand met water gevuld en opgezet tot het water kookt. Dan werpt men er een steen in of houdt er een pook in die eerst op het vuur tot gloeien is gebracht, zodat het kokende water over de rand loopt. Daarna dompelt men de te reinigen voorwerpen eenmaal (met behulp van een net of mandje) in de pan, zodat de voorwerpen geheel worden omgeven door het water, dat voortdurend op kookhitte wordt gehouden. Hiervoor houdt men tegelijkertijd met de te kasjeren voorwerpen een gloeiende pook of steen in het kokende water. Men neemt ze er dan dadelijk weer uit (eventueel met een tang) en spoelt ze met koud water af.
- Vorken, lepels, aluminium borden of pannen, messen uit één stuk en alle houten voorwerpen kunnen op deze wijze worden gekasjerd. Indien de aluminium pannen niet uit één stuk zijn vervaardigd, kunnen ze worden gekasjerd, mits de plekken waar de delen zijn vastgeklonken vóór het kasjeren met een gas- of steekvlam worden gegloeid. Voorwerpen van aardewerk (en ook porselein) en hoorn kunnen niet worden gekasjerd en dus niet tijdens Pesach gebruikt worden.
- Fornuizen, gastoestellen, e.d. moeten worden gegloeid. Elektrische kookplaten dienen een tijd lang hoog te branden nadat ze goed zijn gereinigd. Daarna gloeit men ze van buiten met een steekvlam, indien het niet mogelijk is ze met aluminiumfolie te bedekken. Ovens moeten goed worden gereinigd, bijvoorbeeld met een ovenreiniger. Hierna kasjert men met een steekvlam. Losse delen worden met aluminiumfolie bedekt. De wanden van magnetrons worden niet warm, zoals de andere typen ovens. Reinig de oven zorgvuldig, plaats er een open glazen bak in met water met een beetje schoonmaakmiddel en zet de magnetron aan zodat de damp vrij kan circuleren.

Kasjeren van glaswerk

- Aanrechten, gootstenen, keuken-tafels (ook formica) enz. kunnen door het gieten van kokend heet water over een gloeiende steen of pook worden gekasjerd. Het is aan te bevelen voor Pesach voor een aparte afdekking zorg te dragen.
- Informatie over het kasjeren van afwasmachines en plastic voorwerpen is verkrijgbaar bij het rabbinaat.

Voor het kasjeren van uw vaatwerk en het touwelen in het mikwe kunt u op de volgende plaatsen terecht:

- Amsterdam op zondag 1 april en woensdag 4 april, 10.00-16.00 uur in het JCC aan de Van der Boechorststraat 26.
- Den Haag op woensdag 4 april van 17.00 – 18.00 in de Cornelis Houtmanstraat 11.
@: aanmelden@joodsdenhaag.nl
- Rotterdam: op afspraak
T: 010-265 5530

Glas wordt als volgt gekasjerd:

- Het glas dient minimaal 24 uur zonder onderbreking in water ondergedompeld te zijn.
- Daarna dient het water verschoond te worden en moet het glas opnieuw minimaal 24 uur onder water staan.
- Daarna dient opnieuw het water verschoond te worden en het glas moet voor een derde keer 24 uur onder water staan.
- Voorwerpen van Pyrex, Duralex enz. kunnen niet worden gekasjerd.

Aanbieding bij Jad Achat

Pesach servetten en kopjes nu € 1,-

**Alle andere artikelen op de
koopjestafel nu 50 % korting!**

Kijk nu op

www.jadachat.nl

voor het volledige Pesach
assortiment.

Speciaal voor Pesach geopend:

zondag 25 maart a.s.

van 13.30 - 16.00 uur

en zondag 1 april a.s.

van 10.00 - 16.00 uur

Bedikat Chameets

Het chameets-onderzoek is dit jaar
op donderdagavond 5 april na
zonsondergang (vanaf 21.06 uur).

Ingaande de zoekavond moet het
huis al helemaal klaar zijn voor
Pesach.

Voordat het onderzoek begint zegt
men een *beracha*:

בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
עַל בְּעוֹר חֵמֶץ.

(Zeg ook het Nederlands als je het
Aramees niet begrijpt.)

*Geprezen bent U, o G'd, Koning van
de wereld, Die ons geheiligd heeft
met Zijn geboden en ons
opgedragen heeft chameets te
verwijderen.*

Wanneer verschillende mensen samen *bedikat chameets* doen, moeten allen aanwezig zijn bij het uitspreken van de *beracha*, die meestal wordt uitgesproken door de *ba'al habajit* (de heer des huizes).

Indien men zelf niet in de gelegenheid is om chameets te zoeken, mag men een *sjaliach* (vertegenwoordiger) aanstellen. Wanneer de *sjaliach* de *bedikat chameets* alleen doet, zegt hij de *beracha*.

Tussen de *beracha* aan het begin van het onderzoek en de verklaring van nietigheid van chameets na het onderzoek mag er niet worden gesproken, tenzij de interruptie te maken heeft met het zoeken en wegruimen van chameets.

Eigenlijk is het enige dat u nodig heeft een zaklantaarn, of een kaars die omwikkeld is met een handvat van aluminiumfolie.

Sommigen nemen een veer, een houten lepel en een zakje om het gevonden chameets in te deponeren. Wanneer men chameets aantreft moet men het goed opbergen om het de volgende ochtend te verbranden.

Nadat alles goed onderzocht is, zegt men de volgende verklaring:

כָּל חֲמִירָא וְחִמְיָא דְאַכָּא בְּרִשּׁוּתִי
דְּלֹא חֲמִתָּהּ וְדְלֹא בְּעִרְתָּהּ לְבִטּוּל
וְלִהְיוּ הַפֶּקֶר כְּעִפְרָא דְאַרְעָא.

(Zeg ook het Nederlands als je het Aramees niet begrijpt.)

Al het chameets en het gerezene dat zich in mijn gebied bevindt, dat ik niet gezien heb en niet vernietigd heb en waarvan het bestaan mij niet bekend is, verklaar ik nietig zoals het stof der aarde.

HANDIGE CHECKLIST VOOR HET ZOEKEN NAAR CHAMEETS

☐ zolder, kelder	☐ in en om grote apparaten	☐ boeken
☐ kantoor	☐ zakken en omslag van kleding	☐ kasten en laden
☐ tuin en veranda	☐ schooltassen, koffers	☐ vuilnisbakken
☐ dierenhokken	☐ meubilair, kinderstoelen	☐ stofzuigerzakken
☐ garage en auto('s)	☐ kinderwagen, bakfiets	☐ toetsenbord
☐ toilettafel/-kast	☐ school- en sjoelkluisjes	☐

Ta'anit Bechorim

De vastendag voor de eerstgeboren zonen valt dit jaar op vrijdag 6 april. De vastendag begint op vrijdag 6 april om 05.14 uur 's ochtends. In diverse synagogen vindt na het einde van de ochtenddienst een *siejoem* (het beëindigen van een Talmuedtraktaat of een zesde deel van de misjna) plaats, gevolgd door een *se'oedat mitswa* (een feestelijke maaltijd). Deelnemers hieraan hoeven de rest van de dag niet te vasten.

Begin van sjachariet:

Almere:

Markerkant 1201 – 17/18:
09.00 uur

Amsterdam:

Amstelveen: 06.45 uur
Lekstraat: 07.15 uur
RAS: 07.20 uur
G. van der Veenstraat: 07.15 uur

Chameets verbranden

Al het chameets, behalve het chameets dat door middel van een volmacht via het rabbinaat aan een niet-Jood is verkocht, en het chameets dat nog opgegeten wordt, dient voor het ingaan van het chameetsverbod op vrijdag 6 april te worden verbrand, bij voorkeur voor 11.50 uur.

Na het verbranden zegt men:

כָּל חֲמִירָא וְחֲמִיעָא דְּאַכָּא בְּרִשּׁוּתִי
דְּחֲמִיתָהּ וְדָלָא חֲמִיתָהּ דְּבִעֲרִיתָהּ
וְדָלָא בִּעֲרִיתָהּ לְבָטִיל וְלֹהֲוֵי הָפְקֵר
כְּעִפְרָא דְּאַרְעָא.

(Zeg ook het Nederlands als je het Aramees niet begrijpt.)

Al het chameets en het gerezene dat zich in mijn gebied bevindt, zowel dat ik gezien heb als dat ik niet gezien heb, zowel dat ik weggeruimd heb als dat ik niet weggeruimd heb, verklaar ik nietig zoals het stof der aarde.

Huisdieren

Het verbod om tijdens Pesach chameets in huis te hebben kan ook gevolgen hebben voor uw huisdieren. Veel soorten dierenvoeding bevatten namelijk granen die men niet in huis mag hebben. Daarnaast wordt er vaak soja, rijst of maïs aan toegevoegd, die uw viervoeter, vogel of vis, in tegenstelling tot uzelf, wel mag eten. Omdat de meeste honden en katten geen liefhebbers van matzes zijn, geven we hier een paar algemene tips.

Geef het dier zoveel mogelijk vers voer: vis, hart, pens enzovoorts. Koop het voor Pesach en vries het in kleine dagporties in. U kunt er eventueel wat in bouillon verkruimelde matze doorheen doen.

Blikvoer dat geen granen bevat is eveneens toegestaan.

Voor vragen omtrent overige diersoorten en hun voeding op Pesach kunt u contact opnemen met de ressortale rabbinaten of het Opperrabbinaat voor Nederland.

Let op: sommige dieren kunnen bij een plotselinge verandering van voeding erg ziek worden. Raadpleeg hiervoor uw dierenarts.

Maaltijden

Bent u om wat voor reden dan ook niet in staat om zelf uw maaltijden tijdens Pesach te verzorgen, informeert u dan hier:

Amsterdam:

- Fa. Langerhuize

T: 020-347 2400

@: info@langerhuize.nl

- Fa. Marcus

T: 020-671 9881

Verkoop Pesach artikelen

Amsterdam:

- Davids Corner, Kastelenstr. 114

T: 020-646 1002

- Laromme, Kastelenstr. 69

T: 020-644 7567

- Slagerij Marcus, Waalstr. 17

T: 020-671 9881 (open: zo - wo)

- Mouwes Kosjer Centrum

Kastelenstr. 261

T: 020-661 0180

Nijmegen

Pasternak Kosjere Producten

06-2467 9354

084-741 9615

Enschede:

- matzemarkt sjoelgebouw

Prinsestr 14, Enschede (verkoop van Pesachbenodigdheden):

10 en 13 april, 10.00-17.00 uur

Den Haag:

- Laromme, Spaarwaterstraat 200

Maastricht

- Het Franse Huis

Koestraat 10A, Maastricht

info@hetfransehuis.com

Sedercursus bij u in de buurt

Neem je eigen Haggada mee!

Alkmaar

Dinsdag 27 maart om 20.00 uur
o.l.v. rabbijn S. Spiero.
Voor info: spiero@xs4all.nl

Almelo

O.l.v. rabbijn E. Philipson.
Bij de Delle
Woensdag 28 maart om 19:30 uur

Almere

Nimfkruidstraat 1
Zondagavond 1 april om 20.00 uur
@: rabbimstiefel@gmail.com
T 036-5303526

Amsterdam

JCC, Van der Boechorststraat 26,
o.l.v. Zwi Spiero
donderdag 22 en donderdag
29 maart om 20.00 uur
@: aanmelden@nihs.nl
T 06-52328065

Nieuwe Kerkstraat 149,
Amsterdam
Dinsdag 27 maart en
maandag 2 april om 20:00 uur.
@: shmuelskatz@gmail.com

- Portugees-Israëlitische Gemeente

Mr. Visserplein 3, Amsterdam
Maandag 19 maart om 20.30 uur
Woensdag 21 maart om 20.30 uur
Sjabbat 24 maart om 17.30 uur

Maastricht

Capucijnengang 2, Maastricht
Maandag 19 en maandag
26 maart van 17.30 tot 19.00 uur
o.l.v. rabbijn Schapiro
@: yyschapiro@yahoo.com

Enschede

Prinsestraat 12, Enschede
Maandag 19 maart, 18.30 uur
O.l.v. rabbijn E. Philipson.

Haarlem

Joodse Gemeente, Kenaupark 7
Maandag 26 maart, 20.00 uur
o.l.v. rabbijn S. Spiero.
@: spiero@xs4all.nl

Vragen aan de rabbijn

Na afloop van de hier genoemde voordrachten met praktische Pesach-adviezen is er de mogelijkheid tot het stellen van vragen. Daarnaast kan het natuurlijk voorkomen dat u nog andere vragen heeft. Neemt u dan contact op met een rabbijn in uw regio.

Landelijk:

Opperrabbinaat voor Nederland

Rabbijn E.M. Maarsen:

T: 020-301 8490

T: 020-644 0568 (na kantoortijd)

@: opperrabbinaat@nik.nl

NIK-Rabbijn:

Rabbijn mr. drs. R. Evers

T: 06-5537 5211

@: rabbi.evers@gmail.com

Amsterdam:

NIHS: rabbinaat NIHS, Rav E. Wolff

T: 020-646 0046 / 0629099235

@: rabbinaat@nihs.nl

P.I.G.

Chacham dr. P.B. Toledano

Tel: 020-62453251

@: rabbi@esnoga.nl

Den Haag:

Rabbijn S. Katzman

T: 070-347 0222

@: rabbi@joodsdenhaag.nl

Rotterdam:

Rabbijn J. Vorst

@: jvorst@nig-rotterdam.nl

Mediene (IPOR):

Opperrabbijn B. Jacobs

T kantoor: 020-301 8495

T privé: 033-479 9247

@: rabbi.jacobs@ipor.nl

Rabbijn E. Philipson

T : 053-4323479 of

T : 06-1584 1851

@: Rabbi.Philipson@ipor.nl

Rabbijn M. Stiefel

Op di en do: 020-3018495

T: 036-530 3526

@ : rabbi.stiefel@ipor.nl

Rabbijn S. Spiero

T: 023-5320 707

T: 020-301 8495

@: rabbi.spiero@ipor.nl

Gemeenschappelijke Sedermaaltijden

In de volgende plaatsen worden gemeenschappelijke sedermaaltijden georganiseerd. Let op: meld u tijdig aan. Er zijn kosten aan verbonden.

Amsterdam

De Joodse Gemeente zal dit jaar geen gemeenteseider houden. De NIHS biedt haar leden de mogelijkheid om bij gastvrije families thuis, de seider te vieren. U kunt zich hiervoor opgeven via aanmelden@nihs.nl

Tevens vinden er dit jaar twee gemeenschappelijke seideravonden plaats: Lubavitch Amsterdam Center houdt een Seider in het Hilton Hotel voor Ivriet sprekers. Voor Info: www.chabadamsterdamcenter.com M & M (Menachem Evers) zal de 2e avond Pesach een jongeren-seider geven: info@gezelligjoods.nl.

Almere

Nimfkruidstraat 1
Vrijdag 6 april om 20.30 uur
Aanmelden tot 1 april
@: rabbimstiefel@gmail.com

Enschede

Synagoge Prinsestraat 14
Vrijdag 6 april, om 19.00 uur
Aanmelden tot uiterlijk 3 april via:
@: Berg.enschede@mail.com of
T: 053-4318 443

Den Haag

Cornelis Houtmanstraat 11
Vrijdag 6 april
@: aanmelden@joodsdenhaag.nl

Haarlem

Sjoel Kenaupark 7
Vrijdag 6 april, 19.00 uur
Aanmelden via:
@:
rabbijnspero@nignoordhollandnoordwest.com of
T: 0252-867913 (de heer M. Smits)

Maastricht

Apple Park Hotel Maastricht
Vrijdagavond 6 april, 20.00 uur
Aanmelden via rabbijn Schapiro
T: 06 5178 5237

Rotterdam

Bij de familie Vorst thuis:
Vrijdagavond 6 april
Aanmelden: Devorah Leah Vorst
T: 010-265 5530

De 10 meest gestelde vragen m.b.t. de sederviering

Door: Rabbi mr. drs. R. Evers, rabbijn van het NIK

1. Wat is beter voor Pesach: hand-of machinegebakken matzes?

Sommigen prefereren handgebakken matzes omdat zij menen dat de machines nooit volledig schoon te maken zijn (zodat er kans bestaat dat achtergebleven deeg gaat rijzen); bovendien kan men via de machine minder intentie om de matzes voor de mitswa te bakken overbrengen. Anderen prefereren machinaal bereide matzes omdat de huidige matzebakkerijen de machines volledig schoon kunnen krijgen en de mitswa-intentie via een druk op de knop gerealiseerd wordt. Iedereen volgt zijn eigen minhag. In Nederland is het bij velen gebruikelijk om gedurende de hele Pesach, inclusief de sederavonden, machinaal bereide matzes te gebruiken. Voor de sederavonden koopt men speciale matzes, zgn. sjemoere-matzes.

2. Welk gedeelte van de haggada en sederavond zou men al voor nacht¹ mogen doen in noodgeval - zoals met kleine kinderen of anderen die niet lang kunnen opblijven?

In noodgeval de gedeelten vanaf Ma'asé beRabbi Eliezer, zie de NIK-Haggada (Hausdorff) pag. 27 onderaan tot en met pag. 55 - met uitzondering van Rabban Gamliël

(pag. 51 midden tot en met einde pag. 53). Ook het gedeelte van de haggada, dat na de na-beracha over de wijn tot het einde van de seder gezegd wordt, m.n. *Adier Hoe* tot en met *Chad Gadjá* (pag. 94 tot en met pag. 100) kan men voor nacht behandelen. Alle andere gedeelten mogen pas na nacht worden uitgesproken.

3. Wanneer mag het afikoman voor het laatst worden gegeten?

Het *afikoman* moet voor middernacht gegeten worden, omdat het *afikoman* aan het *Korban Pesach* - het Pesachoffer - herinnert, dat voor middernacht gegeten moest worden. Als het niet gelukt is om het *afikoman* voor middernacht te eten, moet het niettemin gegeten worden. Middernacht is het volgens de *halacha* om 1.42 uur. Tijdens de naseder kan men nog zeer lang doorvertellen over de uittocht uit Egypte.

4. Bij welke onderdelen van de seder moet ik leunen en wat moet ik doen als ik dat vergeten ben?

Het is het beste om gedurende de hele sederavond te leunen, als teken van vrijheid. We leunen op een kussen of doek op de linkerhand.

We moeten leunen bij:

- *karpas* (er is een meningsverschil of men hier verplicht is te leunen).
- het matze eten;
- het drinken van de vier bekers wijn

¹ Dit jaar op de eerste avond: 21.08 uur
tweede avond: 21.10 uur

- *koreech* (de sandwich = matze + maror samen);

Vergeeten te leunen?

- De eerste beker wijn moet men niet opnieuw drinken (omdat men anders opnieuw een *beracha* zou moeten uitspreken en dit zou lijken alsof er een vijfde beker toe wordt gevoegd aan de verplichte vier).
- Bij *karpas* moet men niet opnieuw een radijsje of peterselie eten.
- Bij de tweede beker wijn (vlak voor de maaltijd) moet men opnieuw een beker wijn drinken zonder *beracha* uit te spreken.
- Bij het eten van de matze moet men opnieuw een *kezajiet* (een olijfgrootte) matze leunend eten.
- Bij *koreech* (de sandwich) moet men niet opnieuw een combinatie van matze en *maror* eten.
- Bij *afikoman*: Indien er nog niet gebensjt is of nog geen begin gemaakt is met *birkat haziemoen* moet een ander *afikoman* gegeten worden als dit niet te moeilijk is. Indien men reeds gebensjt heeft of een begin gemaakt heeft met *birkat haziemoen* of *majiem acharoniem* heeft gewassen mag men van het *afikoman* niet opnieuw eten.
- De derde beker hoeft men niet opnieuw te drinken.
- De vierde beker hoeft men niet opnieuw te drinken

5. Waarom is het de minhag op sederavond geen geroosterd vlees te eten?

Reden voor dit gebruik is dat men niet per ongeluk zal menen dat men het vlees van het *Korban Pesach* eet. Onder deze minhag valt ook kippenvlees of alle andere zaken die geslacht moeten worden om kosjer te zijn. Geroosterde eieren of vissoorten mogen gegeten worden. Volgens de *minhag* mag men ook vlees dat in een braadpan is klaargemaakt niet eten, behalve in geval van ziekte. Wanneer vlees eerst geroosterd was en daarna gekookt werd, is het toegestaan.

6. Hoeveel wijn moet ik drinken?

De beker moet het liefst helemaal leeggedronken worden, maar als dat niet mogelijk is kan men volstaan met het drinken van het grootste gedeelte van de inhoud van de beker

Hierover bestaan veel meningsverschillen. De Hebreeuwse maat aan wijn die men in ieder van de vier bekertelkens moet drinken, heet een *rewi'iet*. Een *rewi'iet* is volgens de lichtste mening 86 cc, volgens de zwaarste mening 150 cc en volgens Rabbi Moshe Feinstein 97,95 cc. Men mag zelf kiezen welke mening men volgt.

7. Mag ik ook druivensap of frisdrank drinken uit de vier bekertjes?

De volgorde van de te prefereren dranken is:

1. pure wijn;
2. wijn vermengd met druivensap;
3. wijn vermengd met water;
4. druivensap;
5. druivensap vermengd met water;
6. rozijnenwijn of *chamar medina* (drank die je voorzet aan een niet-dorstige gast: een alcoholische drank, koffie, cola... (dus geen water))

Normaal gesproken neemt men wijn; als men niet tegen wijn kan of niet gewend is zoveel wijn te drinken en daardoor de sederavond niet voor de volle honderd procent mee kan maken, kan men overwegen om nummer 2 te drinken. Als dat ook niet kan, dan kan men nummer 3 nemen, etc.

8. Wat is te prefereren, rode of witte wijn?

Het liefst drinken we rode wijn als een herinnering aan het bloed van de Joodse kinderen, dat in Egypte vergoten werd.

9. Hoe maak ik op sederavond motsie?

Na het handenwassen en de *beracha al netielat jadajiem* zeggen we de *beracha: hamotsie* ~ over alle drie matzes (de sederleider houdt de bovenste hele matze, de middelste gebroken en de onderste hele matze in beide handen vast).

Daarna laat hij de onderste hele matze los en zegt de *beracha: al achilat matza* - over de bovenste hele en de middelste gebroken matze. Bij het uitspreken van de *beracha al achilat matza* moet men niet alleen denken aan de matze die nu gegeten wordt maar ook aan de *koreech-matze*, de 'sandwich' van Hilleel en de *afikoman-matze*. *Koreech* en *afikoman* vallen namelijk ook onder het gebod om matze te eten.

Pas na de beide *berachot* breekt men de bovenste twee matzes af en men begint te eten. Men doopt de matzes niet in zout. Men moet bij voorkeur van ieder van beide bovenste matzes een *kezajiet* (olijfgrootte) eten, liefst tegelijkertijd. Men breekt dus van beide bovenste matzes een *kezajiet* af en eet die tegelijkertijd. Lukt dit niet, dan eet men eerst een *kezajiet* van de bovenste hele matze en daarna een *kezajiet* van de middelste gebroken matze.

De onderste matze die losgelaten werd bij de *beracha al achilat matza* moet worden gebruikt bij *koreech* (de 'sandwich' van Hilleel).

Gezien de beperkte omvang van onze matzes, is het duidelijk dat alleen de sederleider een *kezajiet* kan eten van beide matzes, de bovenste en de middelste. De verplichting om van beide matzes een *kezajiet* te eten is dus tot hem beperkt. De overige deelnemers aan de seder hoeven alleen maar één *kezajiet* te eten en die *kezajiet* kan samengesteld zijn uit stukjes van meer dan één matze.

10. Ik krijg maagklachten van matzes. Moet ik de hele week matzes eten of hoeft het alleen maar gedurende de beide sederavonden?

Men moet matzes eten gedurende de sederavonden. Voor zieken en mensen met maagklachten gelden lichtere maatstaven. Overleg dit met uw rabbinaat. Op Sjabbat Chol hamo'ed Pesach en de jomtov-dagen van Pesach moet men bij de verplichte maaltijden altijd *motsie* maken over twee matzes en daarvan een behoorlijk stuk eten. Voor de overige maaltijden hoeft men geen matzes te eten, alhoewel de Gaon van Wilna dit wel aanbeval.

Pesach, de seder... ze vormen ons geestelijk erfgoed.

Ooit er aan gedacht wat u zou willen dat er met uw stoffelijk erfgoed zou kunnen gebeuren? Over 120 jaar...

Het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap zorgt, jaar in jaar uit, dat deze publicatie tot stand komt en doet nog veel meer. Op het gebied van onderwijs, jeugd- en jongerenwerk, boekpublicaties, het beheer van oude begraafplaatsen en de behartiging van Joodse belangen.

Misschien wilt u er ook aan bijdragen? Over 120 jaar?

Overweeg dan te legateren aan het NIK, door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling.

Meer informatie bij het secretariaat van het NIK, info@nik.nl,

tel. 020-301 8484; Postbus 7967, 1008 AD Amsterdam.

Jad Achat

heeft een gevarieerd assortiment Pesach-materialen

Open: maandag t/m donderdag van 9.00 - 13.00 uur.

Kijk ook op onze webwinkel www.jadachat.nl

Pesach boeken

	€
fonetische haggada NIK	9,50
haggada met Ned. vertaling (Hausdorff)	11,50
Grote haggada full colour (hebr.)	22,50
machzor (per deel)	20,00
per set (2 delen)	40,00
Pesach kinderboekje	5,00
Pesach kookboekje voor kinderen	6,50

Afikoman cadeautjes

	€
Pesach memory spel	9,50
Pesach domino aanbieding	4,95
Pesachstickers (rol)	4,50
101 pesach knutzeldoos	9,50
Seiderschotel puzzle	4,50
CD Pesach kinderliedjes	12,50
Walking mini matzebal	2,50
Pesach brainteasers	2,95
Pesach bingo	8,50
Pesach flip kikkers	3,50
Pesach activiteit set	4,50
Pesach houten puzzle	9,50
jongleur matzeballen (set van 3)	6,50

Voor de sedertafel

	€
Disposables voor Pesach (exodus)	
- keuze uit diverse servetten	3,95
- 8 borden –vierkant, groot	4,50
happy passover	
- melamine serveer bord	7,50
Tafelkleed (17 x 224 cm)	4,50
Handdoekje	4,95
Handdoekjes, set	12,50
Matzemandje (textiel)	9,50
Placemats van papier (rol 20 st.)	4,95
Afikoman zak diverse motieven	8,50
Matza cover rond	9,95
Sederschotel	12,50
Sederschotel melamine groot	17,50
Bijpassende mel. matzebak	15,00
Sederschotel zilver kleur	29,50
Bijpassende Matzabak	27,50
Sederschotel voor kinderen	5,95

Meer sederschotels in de winkel

*Leden van Joodse Gemeenten
ontvangen 7% korting bij bestellingen
via www.jadachat.nl. Vraag de korting
aan via ledenkortingjadachat@nik.nl*

SPECIALE OPENING JAD ACHAT

Op zondag 25 maart van 13.30 tot 15.30 uur en zondag 1 april van 10.00-16.30 uur

Van der Boechorststraat 26
1081 BT Amsterdam

t 020-301 84 94
@ jadachat@nik.nl

Verkopen van chameets

Het is de plicht (mitswa) er voor te zorgen dat gedurende Pesach zich geen enkel chameets in Joods bezit bevindt, ongeacht waar zich dit bevindt. Het chameets wordt daarom dan wel vernietigd, dan wel weggegeven aan een niet-Jood. Ten onrechte meent men vaak dat het rechtstreeks aan een niet-Jood verkopen van chameets of het verkopen van chameets via een volmacht aan het rabbinaat, een

echte mitswa is die behoort bij de voorbereidingen van Pesach. Wanneer men zijn chameets niet wil vernietigen, of wegschenken, bestaat er de mogelijkheid tot verkoop. Geadviseerd wordt om de verkoop via een volmacht aan het (opper-) rabbinaat te realiseren. Het volmacht- formulier op pagina 27 dient volledig ingevuld door het (opper-) rabbinaat te zijn ontvangen.

Landelijk:

Opperrabbinaat voor Nederland
Tot woensdag 4 april, 17.00 uur
Van der Boechorststraat 26
1081 BT Amsterdam
T: 020-301 8490
@: opperrabbinaat@nik.nl

Amsterdam:

NIHS: Rabbinaat Joodse Gemeente
Tot vrijdag 6 april, 09.15 uur
Van der Boechorststraat 26
1081 BT Amsterdam
T: 020-646 0046
@: rabbinaat@nihs.nl
F: 020-404 1096

U kunt het chameetscontract nu ook digitaal invullen en versturen:
<http://nihs.nl/formulieren/pesach-chamets-verkopen/>

Portugees-Israëlitische Gemeente
Tot woensdag 4 april, 17.00 uur
F: 020-625468
@: info@esnoga.com

Den Haag:

Joodse Gemeente
Tot donderdag 5 april, 12.00 uur
Cornelis Houtmanstraat 11
2593 RD Den Haag
@: rabbi@joodsdenhaag.nl
Fax: 070-347 9002

Rotterdam:

Joodse Gemeente
Tot dinsdag 3 april, 14.00 uur
A.B.N. Davidsplein 4
3039 KA Rotterdam
F: 010-467 4713
@: jvorst@nig-rotterdam.nl

Mediene

Interprovinciaal Opperrabbinaat
Tot maandag 2 april, 14.00 uur
Van der Boechorststraat 26
1081 BT Amsterdam
T: 020-301 8495
F: 020-301 8491
@: rabbinaat@ipor.nl

© www.JELED.net

Kijk voor meer kinder Pesachkennis
op www.jeled.net

Artikelen die voor gebruik op Pesach verboden zijn

Artikelen die op Pesach niet in ons bezit mogen zijn:

Alcoholhoudende dranken zonder Pesachzegel, beschuit, bier, biscuits, bouillonblokjes, brood, bruine suiker, licht en donkere basterdsuiker, cornflakes, crackers, custardpudding en vlapoeder, drop, essences, gebak, gort, gries, havermout, koekjes, macaroni, matzes zonder Pesachzegel, medicijnen*, meel (paneer-, zelfrijzend en andere soorten meel), ontbijtkoek, vermicelli en alle overige producten die één of meer van de vijf graansoorten bevatten (tarwe, rogge, gerst, haver en spelt).

Artikelen die opgeborgen mogen worden:

Balletjes of zuurtjes, bessensap, boter, citroen- en tomatensap, chocolade in alle vormen, gember, honing, jam, kokosmeel, maïzena, mayonaise, mosterd, peulvruchten, pindakaas, rijst, rijstvlokken, kindermeel (voorzover het een rijstproduct is), siropen, specerijen, poeder- en vanillesuiker, tandpasta, zuur, eau de cologne en parfums.

*zie onder 'geneesmiddelen' op de volgende pagina

Artikelen die op Pesach te gebruiken zijn

a. Artikelen bereid onder toezicht van het Opperrabbinaat voor Nederland:

- Matzes
- matzemeel
- kaas
- haring
- gerookte zalm
- advocaat en likeur.

Deze producten dienen voorzien te zijn van het Pesachzegel.

b. Onder Rabbiniaal Toezicht bereide artikelen

c. Artikelen die geoorloofd zijn voor gebruik op Pesach, zonder speciaal voor Pesach te zijn vervaardigd:

- synthetische afwasmiddelen zoals Dreft, Dubro, Lux en Sun
- schoonmaakmiddelen zoals Cif, Vim
- toiletzeep (niet voor vaatwerk)
- poetsmiddelen: Haggerty, Silvo
- witte basterd- en kristalsuiker
- cacaopoeder
- koffie en thee zonder toevoegingen (Douwe Egberts en Van Nelle), oploskoffie (Douwe Egberts)
- fruit (vers)
- groenten (vers, geen peulvruchten, sperziebonen of snijbonen)
- Spa Rood, Blauw, Groen
- vis (uitsluitend vers)

- zoetstof Natrena (vloeibaar en in poedervorm)
- ongepelde amandelen
- ongepelde hazelnoten
- zout

d. Babyvoeding

De volgende producten mogen weliswaar door baby's genuttigd worden, doch niet in aanraking komen met het Pesachvaatwerk. Pannen, borden etc. dienen apart gehouden te worden en apart te worden afgewassen.

- Nutricia: alle melkproducten
- Nutricia Olvarit: groenten en fruit
serie 4m: 00, 01, 11, 51, 52, 71, 2631, 2632, 2664, 2667, 2689
serie 6m: 02
- Frisolac-Antivorm
- Roosvicee (Rector)
- Karvan Cevitam (Zwaardemaker):
alle smaken (m.u.v. druiven)
- Similac Advance
- Similac-Isomil
- Similac Top 1,2,3
- Enfamil
- Enfamil Prosobee
- Nutramigen 1 en 2

Geneesmiddelen

Over het gebruik van geneesmiddelen op Pesach raadplege men het Opperrabbinaat voor Nederland of het ressortale rabbinaat. Adressen en telefoonnummers vindt u op pagina 11. Verander geen enkel medicijn zonder eerst uw arts te raadplegen.

Let op: Alle artikelen die voor het gebruik op Pesach geoorloofd zijn zonder onder rabbinaal toezicht *Kasjeer-Le-Pesach* te zijn bereid, dient men vóór Pesach te kopen.

Let op 2:

Er zijn meerdere artikelen uit Israël, Frankrijk en andere landen verkrijgbaar met een zegel of opdruk *ORT Kasjer le Pesach*, die volgens de Asjkenazische traditie desondanks ongeoorloofd zijn omdat zij *kitniot* (peulvruchten) bevatten. Lees goed op de verpakking en bij twijfel raadplege men zijn rabbinaat.

Let op 3:

Ook voor slaolie en bruine suiker geldt: uitsluitend geoorloofd indien ORT Kasjer le Pesach.

Inlichtingen

Inlichtingen over artikelen waarover twijfel bestaat kan men - mits tijdig aangevraagd - verkrijgen bij het Opperrabbinaat voor Nederland, Van der Boechorststraat 26 te Amsterdam, kosjer@nik.nl, T: 020-301 8490, F: 020-301 8491 of bij de ressortale rabbinaten.

De website www.oukosh.org bevat een lijst van producten met een OU-hechsjer (een O met een U erin) die het hele jaar kosjer voor Pesach zijn, zonder dat ze de P van Pesach in het hechsjer hebben staan.

Informatie van het London Beth Din Hechsjer: www.kosher.org.uk

KOSJERE PRODUCTEN TOT AAN UW VOORDEUR

*Uniek in Nederland:
mobiele winkel met kosjere
en Israëlische producten.*

*Voor alles op dit gebied
geldt: u bestelt, wij
bezorgen!*

- *bezorging in heel Nederland*
- *gunstige prijzen*
- *steeds groeiend aanbod*
- *ook op zondag*
- *service met een glimlach*

Graag sturen wij u de lijst met
ons uitgebreide assortiment
van kosjere producten voor

P E S A C H

חג פסח כשר וטהור!

voor info en bestellingen – bel, of mail:

06-2467 9354 pasternak.joseph@gmail.com

Het team van Ha Carmel en H'Baron
wenst u een pesach casher & sameach!

H'Baron

Lunch en Diner

H'Baron

Kastelenstraat 110

1082 E J Amsterdam

T: 020 6424 555

E: H-Baron@live.nl

W: www.H-Baron.nl

Restaurant Ha Carmel

Ha Carmel

Amstelveenseweg 224

1075 XT Amsterdam

T: 020 6757 636

F: 020 6424 555

www.hacarmel.nl

Slagerij Marcus o.r.t.

Ook dit jaar besteden wij weer de meeste zorg aan uw **Pesachbestelling**

**ONZE WINKEL IN DE WAALSTRAAT 17 IS VOOR PESACH
GEOPEND OP:**

ZONDAG 1 APRIL VAN 10.00 TOT 14.00 UUR

DINSDAG- WOENS- DONDERDAG 3, 4, 5 APRIL VAN 8.30 TOT 17.00 UUR

VRIJDAG 6 APRIL VAN 8.30 TOT 13.00 UUR

EN ER KAN NATUURLIJK DAGELIJKS BEZORGD WORDEN!!!

BRAADKIP

PER KILO € 5.98

Natuurlijk ook voor Pesach volop **GELKOS QUALITY MEAT**
verkrijgbaar

Vers!!! ingevroren jong Hollands rundvlees

Flat brisket (Runderborst) per kilo €11.19

Prime bola (Runderhals) per kilo €14.82

Shin of beef(Runderschenkelvlees) per kilo €9.50

**Extra Pesach voordeeltjes: gerookte zalm KOSHER LE PESACH,
Louis Blanc wijnen (vraag naar onze scherpe prijzen) en
disposable aluminium schalen en bakken en Pesach bestek**

Doe ook mee aan onze gratis zegelactie!!!!

En bij iedere Pesachbestelling een heerlijke attentie gratis.

Voorkom teleurstelling en bestel op tijd: tel. 020 6719881

Deze aanbieding is geldig van 26 maart t/m 7 april 2012

Ook dit jaar weer volop
Pesach-artikelen!

Mouwes Kosjer Centrum
Kastelenstraat 261
1082 EG Amsterdam
tel. 020-661 01 80
fax 020-641 83 45
info@mouwes.nl

OOK DIT JAAR WEER !!!

PESACH WINKEL Met dit jaar

NOG GROTER ✓

NOG GOEDKOPER ✓

NOG LEUKER ✓

Wees er snel bij want op = dit jaar echt op !!!

Bestel lijst te verkrijgen in de winkel en op www.davidscorner.nl

Kastelenstraat 114
Buitenveldert
1082 EJ Amsterdam

Volmacht voor het verkopen van Chameets

Hierdoor bevestig ik, dat ik, ondergetekende, aan het (opper-)rabbinaat te _____ volmacht verleen om in mijn plaats te handelen en namens mij al het chameets (w.o. zuiver chameets, twijfelachtig chameets en alle soorten chameets-mengsel) dat - mij bekend of onbekend - in mijn bezit is te verkopen overeenkomstig de voorschriften van de Tora en Rabbijnse wetten en zoals gespecificeerd in het uitvoerige autorisatiecontract, dat een deel vormt van deze volmacht, geldig voor iedere opdrachtgever. Tevens geef ik aan het (opper-) rabbinaat te _____ volmacht te verhuren alle mij toebehorende ruimte(n) waar dit chameets gevonden zou kunnen worden.

Het (opper-)rabbinaat te _____ heeft het volle recht te verkopen en te verhuren door transacties, zoals hij geschikt en juist oordeelt en voor de tijd, die hij noodzakelijk acht in overeenstemming met alle gedetailleerde voorwaarden, als voorkomende in bovengenoemd uitvoerig autorisatiecontract. De door mij gegeven volmacht is in overeenstemming met alle regels van de Tora en de Rabbijnse wetten.

1. Adres(sen) van de plaats(en) waar chameets zich bevindt:

2. De geschatte waarde van chameets:

(Het is beter om de waarde van de chameets lager te schatten)

3. Mijn adres is: *(Indien hetzelfde als boven, schrijf "zie boven")*

4. Naam:
(in hoofdletters)

5. Handtekening:

6. Datum:

Bij voorkeur het type chameets vermelden, (bv. brood, pasta, whisky etc.), waar het chameets zich precies bevindt (bv. kelder etc.) en waar evt. de sleutels zijn.

Voor administratiekosten wordt € 3,50 in rekening gebracht. Betaling volgens instructie van het rabbinaat waar dit formulier wordt ingeleverd. Uiterlijk in te leveren: woensdag 4 april, 17.00 uur

Voor Pesach heeft Jad Achat tal van leuke artikelen zoals:

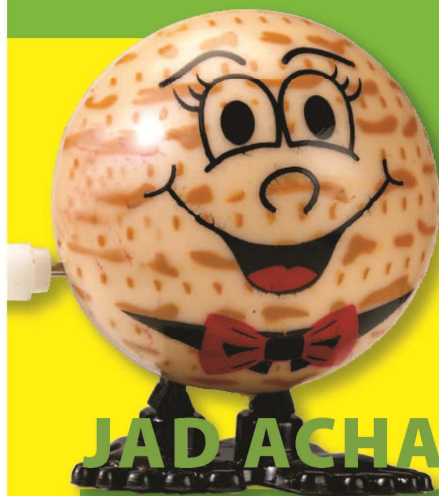

Diverse artikelen voor kinderen •
artikelen voor de sfeer in huis • seiderschotels
• haggadot • en nog veel meer!

Kijk op onze website
www.jadachat.nl

SPECIAAL VOOR PESACH ZIJN WIJ EXTRA OPEN

ZONDAG 25 MAART
13.30-15.30 UUR
& ZONDAG 1 APRIL
10.00-16.00 UUR

JAD ACHAT

De educatieve afdeling van het NIK

JAD ACHAT

Van der Boechorststraat 26
Amsterdam-Buitenveldert

Open ma. tot don.
9.00 tot 13.00 uur

tel.: 020-301 84 94
jadachat@nik.nl

U kunt ook online
bestellen via
www.jadachat.nl